

**TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN
VAN DE BALIES VAN HET RECHTSGEBIED
VAN HET HOF VAN BEROEP TE GENT**

zitting 20 mei 2009

1° Kamer

Inzake TAG - 074

van **meester X**, balie ..., advocaat te ...,

wordt de hiernavolgende **beslissing** uitgesproken:

I. PROCEDURE:

Meester X werd conform art. 459 § 1, 2° lid Ger. W. bij aangetekende brief dd 29 januari 2009 opgeroepen om te verschijnen op de zitting van woensdag 18 februari 2009.

Hij diende zich te verantwoorden voor:

In strijd met art. 471 Ger. W. en met de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen, met mevrouw G in uw kantoor te blijven samenwerken en haar als medewerkster te blijven behouden hoewel zij bij definitieve beslissing van de Tuchtraad van Beroep van de Balies van het rechtsgebied van het Hof van Beroep te Gent dd. 28 juni 2005 geschrapt werd van het tableau van de Orde van advocaten van de balie te ...

Indien geen enkele wettelijke of deontologische bepaling een advocaat verbiedt op zijn kantoor een jurist niet-advocaat in het werk te stellen als bediende acht ik dergelijke samenwerking met een zelfstandige jurist niet-advocaat die ondermeer wat het beroepsgeheim geen enkele garantie biedt, in het licht van het verbod van een multidisciplinaire samenwerking en van de sociaalrechtelijke bepalingen ter bestrijding van de schijnzelfstandigheid, niet toelaatbaar.

Bovendien en ongeacht het voorgaande acht ik het strijdig met de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen, deze zelfstandige juriste niet-advocaat in de gegeven omstandigheden in uw kantoor als medewerkster te behouden, terwijl zij precies vóór haar schrapping reeds uw medewerkster was en de feiten die aanleiding gaven tot de schrapping pleegde tijdens deze medewerking.

Het is hierbij van belang te onderlijnen dat de Tuchtraad van Beroep zijn beslissing ondermeer als volgt motiveerde:

- *Tevens wordt verwezen naar de "enorme psychische druk en stress" waarmee de appellante sedert jaren geconfronteerd wordt op het kantoor waar zij als medewerkster is tewerkgesteld.*
- *In haar verklaring afgelegd aan de federale politie op 26 november 2004 geeft de appellante nadere uitleg nopens de wijze waarop het vonnis werd gemaakt. Zij bevestigde dat zij de tekst heeft getypt met tussenkomst van de secretaresse van het kantoor, aan de cliënte heeft laten overhandigen.*
- *Door de gepleegde feiten heeft de appellante op onaanvaardbare wijze de eed geschonden, het vertrouwen in de rechtbank en de rechtsbedeling fundamenteel geschonden en schade veroorzaakt aan de cliënte. Dergelijk onethisch gedrag is ook maatschappelijk niet te verantwoorden en totaal onaanvaardbaar.*
- *De hoger vermelde feiten wettigen de zwaarste tuchtsanctie, ook rekening houdend met de specifieke omstandigheden waarin zij werden gepleegd en de veroorzaakte gevolgen die appellante kon kennen. Het behoort tot de maatschappelijke eisen dat het rechtsverkeer gebeurt zonder dat de advocaat die eraan deelneemt enige twijfel doet en laat bestaan over het vertrouwen dat in hem wordt gesteld. Een afdoend herstel van het vertrouwen in appellante als advocaat lijkt uitgesloten voor de toekomst.*

Het is uitgesloten dat u geen kennis had van deze beslissing en aldus van de feiten die aanleiding gaven tot deze beslissing.

In uw schrijven van 09.06.2008 stelde u dat mevrouw G bij u dezelfde taken vervult als een notarisklerk en op uw kantoor besprekingen voert met cliënten, conclusies opstelt en telefoons opneemt in de zaken die u haar toevertrouwt.

Indien een notaris zijn klerk, nadat deze zou veroordeeld geweest zijn wegens valsheid in authentieke geschriften en gebruik van valse stukken gepleegd in zijn kantoor, zou blijven tewerkstellen zouden ongetwijfeld vragen rijzen, wat de waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid van die notaris kan aantasten.

In die concrete omstandigheden met een voor dergelijke feiten geschrapte advocaat zonder enige onderbreking onverstoord blijven verder samenwerken in hetzelfde kantoor en in hetzelfde soort zaken, zelfs indien zij zich tegenover het cliënteel strikt genomen niet meer als advocaat zou voordoen, doet, minstens kan vragen doen rijzen bij advocatuur, magistratuur en bij het cliënteel die de werking van uw kantoor en de waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid en de waarborgen van een behoorlijke beroepsuitoefening aantasten, minstens kunnen aantasten.

* * * * *

Ter zitting van woensdag 18 februari 2009 was meester X aanwezig, en werd hij bijgestaan door meester Y, advocaat te ...

Oud-stafhouder D, die als voorzitter van de tuchtraad conform art. 458, §3, 3. lid 1 Ger.W. beslist heeft de vervolging in te stellen, was eveneens aanwezig.

De uitgenodigde klager meester E, balie ..., was - zoals door hem schriftelijk aangekondigd - niet aanwezig.

Op vraag van meester X werd de zaak in openbare zitting behandeld.

Het woord werd achtereenvolgens verleend aan de voorzitter van de tuchtraad die in zijn verslag werd gehoord, aan de verdediging bij monde van meester Y en aan meester X zelf, waarna in dezelfde volgorde werd gerepliceerd.

Meester Y legde een conclusie neer, alsook één overtuigingsstuk.

De rechtspleging werd in het nederlands gevoerd.

Waarna de debatten werden gesloten en de zaak in beraad werd genomen voor uitspraak.

II. BEOORDELING:

Uit het dossier blijkt, en dit feit op zich wordt ook niet betwist, dat mevr. G deeltijds werkzaam was en is op het kantoor van meester X, dit als zelfstandig juriste.

Zij was in 1997 op het kantoor van meester X begonnen als advocaat-stagiair, en is er na haar stage als medewerkster gebleven.

Bij beslissing dd. 28 juni 2005 van de Tuchtraad van Beroep van de balies van het rechtsgebied van het Hof van Beroep te Gent, in kracht van gewijsde getreden na bij arrest dd 23.02.06 afgewezen cassatievoorziening, werd mevr. G als advocaat geschrapt.

Meester X ontkent niet post factum kennis te hebben gekregen van de feiten die aan de basis lagen van deze schrapping, maar heeft niettemin beslist zijn voormalige advocaat - medewerkster verder te laten werken in zijn kantoor, meer bepaald als zelfstandig juriste en slechts deeltijds.

Hij houdt voor bij het nemen van deze beslissing niet over één nacht ijs te zijn gegaan; hij zou over deze aangelegenheid vooraf hebben gesproken met zijn stafhouder en met enkele confraters, die geen van allen een probleem zagen in verdere samenwerking, waarvan meester X trouwens expliciet melding zou hebben gemaakt aan de vaste secretaris van zijn balie, terwijl hij ook het secretariaat zelf ervan had ingelicht.

Uit de brief dd. 28 mei 2008 van klager aan zijn stafhouder blijkt dat de vaste baliesecretaris er inderdaad van op de hoogte was dat mevr. G als zelfstandig juriste verbonden was aan het kantoor van meester X.

Verder legde de verdediging één overtuigingsstuk neer, nl. een brief dd. 13 februari 2009 van de toenmalige stafhouder van de balie ..., o.a. als volgt luidend :

" Tijdens mijn batonnaat heeft Mr. X mij na de uitspraak van de Tuchtraad in beroep dd. 28 juni 2005 mondeling gevraagd of ik er bezwaar tegen had dat mevr. G voor hem bleef werken als juridisch medewerker.

Ik herinner mij niet of hij zou gezegd hebben dat dit in dienstverband dan wel op zelfstandige basis zou zijn.

Ik heb daarop – eveneens mondeling – geantwoord dat daar mijn inziens geen wettig of reglementair beletsel voor bestond of zou kunnen bestaan.

Ik heb wel gepreciseerd dat daarbij verondersteld werd dat mevrouw G zich bij uitvoering van haar werkzaamheden voor hem nooit zou voordoen als advocaat, daar ook geen misverstanden bij gelijk wie – cliënten, advocaten, etc. – zou mogen over doen ontstaan, en – evident – ook geen enkele rechtshandeling zou stellen die enkel door een advocaat kan worden gesteld, zoals bvb het ondertekenen van een processtuk.

Nadien heb ik vernomen dat mevr. G inderdaad bij Mr. X aan het werk was, doch het is mij nooit ter ore gekomen dat zij zich daarbij zou als advocaat hebben voorgedaan.

Mij werden daar ook tijdens mijn batonnaat geen mondelinge of schriftelijke klachten over aangemeld."

Uit het voorgaande blijkt dat meester X zijn toenmalige stafhouder wel degelijk vooraf heeft gevraagd of zijn voornemen verder samen te werken met zijn gewezen advocaat-medewerkster die geschrappt was door de Tuchtraad in Beroep, verenigbaar was met de deontologie.

Het antwoord van zijn toenmalige stafhouder mocht door meester X begrepen worden als een afwezigheid van deontologisch bezwaar tegen zijn voornemen om mevrouw G als zelfstandig juriste op zijn kantoor te laten werken, doch enkel mits naleving van strikte voorwaarden zoals deze uit de hoger geciteerde brief blijken.

Deze samenwerking heeft blijkbaar enkele jaren probleemloos en zonder enige klacht van om het even wie gelopen, en uit het dossier blijkt eveneens dat meester X deze samenwerking niet verdoken heeft gehouden, wel integendeel deze ook aan het baliesecretariaat heeft medegedeeld.

Uit de brief dd. 23 juli 2008 van klager blijkt dat hem door de secretaresse van meester X telefonisch informatie werd verstrekt in de zin dat door haar geen onderscheid werd

gemaakt tussen mevrouw G, medewerkster op het kantoor als zelfstandig juriste, en de andere medewerkers-advocaten.

Terloops weze vermeld dat de wijze waarop bevestiging van deze informatie werd verkregen, namelijk door zich voor te doen als potentiële cliënt, wel vragen doet rijzen, en het past in dit verband te verwijzen naar de beslissing van de Tuchtraad van Beroep te Antwerpen dd 24.06.87 met volgende overweging :

" Overwegende dat het gebruik maken van bewijsmateriaal, waarvan men weet dat het enkel het resultaat is van een opgemaakt spel en/of enkel "toneelmatig" is, te beschouwen is als een tekortkoming aan de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen, ook al zijn de te bewijzen feiten waar gebeurd. "

(J. Stevens, Regels en gebruiken van de advocatuur te Antwerpen, p. 705, nr 903, laatste al.)

Uit de door meester X verstrekte uitleg blijkt verder dat voormelde informatie werd verleend door een gelegenheidssecretaresse, nl. een voor kortstondige vervanging van de vaste secretaresse via een interimkantoor aangeworven studente, interimaris die blijkbaar het in casu toch wel belangrijk onderscheid dat diende gemaakt tussen enerzijds advocaten en anderzijds niet-advocaten uit het oog was verloren.

Dit laatste klemt des te meer nu de betrokken zelfstandige medewerkster-juriste een geschrapte advocate was die onafgebroken op hetzelfde kantoor werkzaam bleef, zodat - mede conform de richtlijnen van de toenmalige stafhouder - dubbele voorzichtigheid geboden was.

Uit wat voorafgaat blijkt dat dergelijke situatie, nl. een geschrapte advocaat als zelfstandig medewerkster-juriste verder laten medewerken in hetzelfde kantoor als dat waar zij voorheen als advocaat medewerkte, vroeg of laat tot problemen leidt.

Hoe dan ook is dergelijke verdere medewerking, ongeacht of dit is als loontrekkende, zelfstandige, voltijds of deeltijds, volgens de Tuchtraad in strijd met de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en in het bijzonder de kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen.

Hoofdens deze inbreuk meent de Tuchtraad in casu evenwel niet te kunnen sanctionneren, nu uit het dossier blijkt dat in hoofde van meester X het moreel bestanddeel nodig voor het bestaan van een deontologische fout ontbrak, vermits hij vooraf advies van zijn stafhouder had gevraagd en bekomen, en dit advies hem toeliet met mevrouw G als zelfstandig medewerkster-juriste verder samen te werken, terwijl uit een telefonische mededeling van een studente-secretaresse gelegenheids-interim niet zonder meer kan worden afgeleid dat zij niet of onvoldoende was geïnstrueerd over het te maken onderscheid.

En van een inbreuk op art. 471 Ger.W. kan tenslotte helemaal geen sprake zijn, nu dit artikel enkel op een geschorste advocaat toepasselijk is; op het zittingsblad heeft de verslaggever trouwens laten akteren dat de verwijzing ernaar in zijn oproepingsbrief een verschrijving is.

OM DEZE REDENEN, DE TUCHTRAAD,

beslissend in **eerste aanleg** en op **tegenspraak**,

> gelet op art. 456 e.v. van het Ger.W.;

> verklaart de in de aangetekende oproepingsbrief dd 29 januari 2009 vermelde feiten en tenlastelegging **niet** ten genoegen van rechte bewezen; zegt dat meester X aldus geen inbreuk heeft gepleegd op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen, noch op art. 471 Ger.W., en spreekt hem **vrij**;

> begroot de **kosten** op **nihil**.

Hebben de zaak gehoord, erover beraadslaagd en zijn aanwezig bij de uitspraak in openbare zitting :

- stafhouder Guido Dhoest, advocaat balie Brugge, kamervoorzitter;
- stafhouder Margareta Broeckaert, advocaat balie Oudenaarde, assessor;
- meester Godfried De Smedt, advocaat balie Dendermonde, assessor;
- meester Dominique Desmet, advocaat balie Kortrijk, assessor;
- meester Henry Van Burm, advocaat balie Gent, assessor.

Was aanwezig bij de behandeling en is aanwezig bij de uitspraak :

- meester Hilde Lievens, advocaat balie Gent, secretaris.

Hilde LIEVENS
secretaris

Henry VAN BURM
assessor

Dominique DESMET
assessor

Godfried DE SMEDT
assessor

Margareta BROECKAERT
assessor

Guido DHOEST
kamervoorzitter